

BEDRI MYFTARI KRONIKAT E VDEKJES

BIBLIOTEKA

854-31

1489

ROMAN

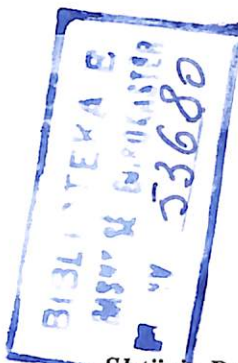
854-31

1999

BEDRI MYFTARI

KRONIKAT
E
VDEKJES

Roman

Shtëpia Botuese "DARDANIA"

Tiranë, më 1994

Atëhere isha mjek në spitalin psikiatrik të Tiranës. Ishin vjeshtëra e frynin erërat e jugës, frynin erëra e rrëzonin gjethët e verdha të pemëve. Gjethet binin si shpresat tona të humbura. Pikëllimi varej mbi qytet e qiejt lotonin. Retë e zeza bridhnin qiejve pa drejtim ashtu si pacientet në oborrin e çmendinës. Në dhomën numër katër ishin dy të sëmurë; një ish oficer i sigurimit të shtetit dhe tjetri prift katolik. Oficeri ishte trupmadh e me një kokë të madhe asimetrike - me kafkë të deformuar nga krimet - siç thoshte një kolegu jonë. Prifti katolik ishte i shkurtër, i imët e dyllë i verdhë si një ikon i gdhendur në muret e manastirit të Ardenicës. Kur frynin erërat oficeri i sigurimit shqetësohej, çohet vinte vërdallë nëpër dhomë dhe i thoshte priftit; - Shet, sheet, dëgjo, dëgjo, a dëgjon gjë! Pastaj shkonte e hapte xhamin e dritares, erërat futeshin në dhomë duke fërshëllyer. Oficerit të sigurimit i bëhej se erërat nga thellësitë e errësirës i sillnin një zë fëmije.

- Babi! Ku është babi im?! Dua babiin.....!

Oficerit i ngriheshin flokët e kokës përpjetë dhe bërtiste me sa zë që kishte: - Jo, nuk e vrava unë! Jo, nuk e kam vrrarë unë. - Kjo ishte një britmë e lehmeritëshme në ato netë ankthi. Erërat e merrnin me vete dhe kjo britje dëgjohej në të gjitha katet e spitalit. Të sëmuret shqetësoheshin, bile edhe ne të personelit na pushtonte një ndjenjë ankthi dhe trishtimi. Prifti katolik puqte dy pëllëmbët e duarve dhe me kokën të ngritur lart lutej: - Mëshirona o Zot, ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Pastaj, në dhomë shkante mjeku i rojes me infermiueren, e mbyllnin dritaren dhe e vinin në krevat ish oficerin e sigurimit.

Ai u lutej, u puthte duart: - Amani, më besoni, unë e vrava me urdhër të ministrit. Ai më urdhëroi - Merre dhe zhduke andej nga pyjet e Divjakës, - më tha. Kur u nisëm na pa djali i tij i vogël. Babi, ktheu shpejt - i tha ai. Por, babi i tij nuk u kthye më. Atë e vrava unë. E vrava unë me revole pas kokës. Ju betohem që me urdhër të ministrit tonë e bëra. Tani fëmija i tij ma kërkon mua, ku është babai im?! - më thotë. Ju betohem që me urdhër e kam bërë. Thoni, ju luem, i thoni! Dhe pastaj shkruhej në vaj derisa e kapëllonte gjumi. Prifti katolik puqte dy pëllëmbët e duarve, ngrinte kokën lart dhe murmuriste me vete:

- Mëshirona o Zot ne mëkatarëve!! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve!

Priftin katolik e kishin mbyllur në çmendinë atëhere kur gardianët e kuq i prishën kishën, ku ai një jetë të tërë kishte pagëzuar katolikët e qytetit të tij. Ai ishte njeri i Zotit dhe nuk i kishte bërë keq kujt. Ai u ishte ndodhur bashkëqytetarëve të tij në të mira e në të këqija, në gëzime dhe në hidhërime. Edhe kisha që e prishën, ishte tempulli i Zotit, ku njerëzit vinin e i luteshin Zotit

për t'jua falur mëkatet. Ai nuk kundërshtoi kur e nxorën me dhunë nga vendi i shenjtë, vetëm ju drejtua Zotit.

- Mëshiroi o i plotfuqishëm se janë të paditur e nuk dijnë se ç'bëjnë. Edhe kur i vunë kazmën, mureve të kishës ai vetëm ju lut Zotit që t'i falte mëkatarët se nuk dinin ç'bënin.

Vetëm kur filluan t'i thyenin ikonat dhe të prishnin gravunat, ai u tha:

- Mosni bijtë e mi, se ato nuk i përkasin vetëm kishës, por janë thesare të kombit.

Por, gardianët e kuq nuk i përfillnin fjalët e priftit, merrnin ikonat e i përplasnin në tokë duke brqhoritur:

- «Parti, nëna jonë! Fjala jote, vepra jonë!».

Prifti shkonte çdo ditë tek muret e ish Kishës dhe i lutej Zotit. Besimtarët i mblidheshin për rreth dhe qanin. Prifti puqte dy pëllëmbët e duarve, ngrinte kokën lart dhe i lutej Zotit: - Bekoi o Zot, besimtarët e tu. Falua dhe bekoj edhe mëkatarët se janë të paditur dhe nuk dijnë se ç'bëjnë. Satanaja u ka prishur mendjet, zemrat, u ka rrëmbyer shpirtërat, çliroi o Zot robt e tu nga kjo e keqe! Amen!

Kur e panë ata të partisë se çdo ditë rreth priftit shtoheshin turmat e morën dhe e futën në çmendinë. Ai ju tha në fillim:

- Bijtë e mij, unë nuk jam i sëmurë, pse më mbyllni këtu?! Por, ata nuk ja vunë veshin dhe prifti ju nënshtrua fatit duke ju lutur Zotit ditë e natë, me lutjen, që ishte bërë si refren në gojën e tij:

- Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve!

Një ditë, aty nga fundi i vjeshtërave, në dhomën-numër katër, ku ishte ish oficeri i sigurimit dhe prifti katolik sollën edhe një

gazetar. Ai ishte me flokë të qethur e sy të kaltër që i shkrepëtinin nga një zjarr i brendshëm. Gazetari sapo u fut në dhomë, filloi të hetojë: Ngriti kokën disa herë lart nga tavani, pa dyshe-menë, muret dhe kontrolloi poshtë krevatëve. Pasi u hodhi nga një vështrim dy të sëmurëve i pyeti: A dëgjoni zhurma natën lart ose anash nga muret, ose poshtë nga dyshe-meja? Ata e panë të habitur, pastaj shikuan njëri tjetrin dhe mbeten të dy si të ngrirë pa folur. S'keni faj ju o të mjerë, e shoh si ju kanë katandisur. Të gjitha nga rrezet lazër i keni! Ata shikonin si të hutuar njëri tjetrin dhe nuk nxorrën asnjë fjalë nga goja. Atë natë na thirrën urgjentisht tek zyra e Sekretarit të Partisë, të gjithë mjekët dhe infermieret e spitalit.

- Sot, ka ardhur një i sëmurë i ri. E kemi fjalën për atë që është vendosur në dhomën katër, e filloi bisedën sekretari i organizatës bazë të partisë së spitalit. Ai është një i burgosur politik dhe është element i rrezikshëm, prandaj e keni porosi nga partia që t'i bëni sytë katër. Këtu e kanë sjellë për ekzaminimin mjekësor. Secili që ka shërbimin, kur të dorëzojë punë do të lerë edhe një relacion për të gjithë veprimet, lëvizjet dhe fjalët që ka thënë i sëmuri. Këto të dhëna i kërkon drejtorja e punëve të brendshme. Tani shkoni dhe mos harroni. Bëni sytë katër!

Aty nga mesnata gazetari u çua dhe u bërtiti shokëve të dhomës:

- Çohuni se na dogjën me rreze lazër! Ata u çuan të lalhtaritur. Oficeri i sigurimit bërtiti. - Jo nuk e kam vrarë unë! Jo, nuk e vrava unë!

Prihti katolik puqi duart, ngriti kokën lart dhe filloi të mëmëriste lutjen e tij:

- Mëshirona o Zot, ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne

mëkatarëve!

- Poshtë krevatit! - i urdhëroi gazetari. Ata të tre u futën menjëherë poshtë krevateve.

- Mos nxirrni zë fare! As frymë mos merrni - u tha gazetari. Në dhomë ra heshtja e vdekjes. Dëgjoheshin vetëm uluritjet e erërave nëpër dritare. Ne pasi linim shërbimin shkruanim edhe nga një raport për gazetarin ku përshkruanim çdo lëvizje të tij e çdo fjalë që ai nxirrte nga goja. Këto vinte e i merrte operativi i sigurimit mbas çdo turni.

Megjithëse mjekët psikiatër të komisionit epror po ashtu edhe mjekët e spitalit psikiatrik të Elbasanit, ku gazetari ishte shtruar, kishin thënë, se është i sëmurë psikik me diagnozë të përcaktuar sipas epikrizave. Ata të sigurimit të shtetit dyshonin se gazetari nuk ishte i sëmurë psikik, por luante pjesën, prandaj u formua një komision me një grup mjekësh, ku filluan përsëri analizat me të sëmurin. Nga këto ahaliza përsëri u rezultua se ai ishte i sëmurë psikik me atë diagnozë që kishte përcaktuar grupi i mjekëve ekspertë dhe mjekët e spitalit të Elbasanit. Por, përsëri sigurimi i shtetit nuk e besonte këtë. Atëhere filloi të ushtrohej mbi të elektrosoku, por pa sukses. U thirr një mjek, oficer i lartë i ministrisë së punëve të brendëshme. Edhe ai konkludoi me diagnozën tonë, por ata të sigurimit nuk u bindën përsëri. Atëhere, eksperti i ministrisë ftoi mjekët, sigurimsat dhe bëri këtë provë për të vërtetuar se gazetari nuk stimulonte, por ishte i smurë psikik ashtu siç e përcaktonin epikrizat e kryera.

- E zhveshi të sëmurin, mori një copë hekur, e nxehu derisa hekuri u skuq dhe ja vuri në kurriz. U ndie era e mishit të përcëlluar, por ai nuk nxorri zë.

- Ja, u tha profesori, shikoni sytë e tij, nuk reflektojnë asnjë shenjë dhembje. Ai është i sëmurë psiqik dhe pikë.

- Jo ai stimulon, është artist, u hodh dhe tha një oficer sigurimi.

- Bjere krahun këtu - i tha oficerit që kundërshtoi profesori. Ja mori krahun, i përveshi këmishën, mori hekurin e nxehtë dhe sa e preku pak, ai u hodh përjetë duke ulëritur më të madhe.

- Shiko këtu tani - i tha dhe pastaj mori hekurin dhe ja ngjeshi fort në kurriz gazetarit. Asnjë shenjë.

- E sheh që është i sëmurë dhe nuk është stimulant siç mendoni ju?

Ai mbeti në spitalin tonë si i sëmurë psiqik. Çdo natë ai i çonte oficerin e sigurimit dhe priftin katolik duke u thënë: - Poshtë krevateve se na dogjën me rreze lazër. Oficeri bërtiste: - Jo, nuk e vrava unë, jo se kam vrarë unë! Kurse prifti katolik murmuriste me duart e kryqëzuara dhe kokën lart:

- Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve!

Ato vjeshta të atij viti s' më shqiten nga kujtesa. Edhe tani kur fryjnë erërat e jugut, më bëhet se dëgjoj:

- Çohuni se na dogjën me rreze lazër!

- Jo nuk e vrava unë! S'e kam vrarë unë!

- Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Dhe më parafytyrohen: fytyra si ikona e priftit katolik me dy pëllëmbët e puqura dhe gazetarin me sytë që ndizeshin zjarr.

Por, në një mëngjes të atyre vjeshtave u rrëqeth i gjithë spitali nga të bërtiturat e një infermiereje.

Ajo thërriste: - Hajdeni të shikoni çka ndodhur në dhomën numur katër! Hajdeni shpejt, hajdeni!...

Kur shkuam te dhoma numur katër, u llahtarisë dhe ngelëm si të ngrirë. Oficeri i sigurimit ishte i varur. Koka e madhe dhe asimetrike i kishte marrë anën dhe gjuha i kishte dalë përjashta. O Zo, sa të gjatë e kishte gjuhën?! A mund ta këtë njeriu gjuhën aq të madhe?!

Prifti katolik rrinte këmbëkryq mbi krevatin e tij dhe me duart e puquramurmuriste lutjen e tij drejtuar Zotit!

- Mëshirona o Zot ne mëkatarëve! Mëshirona o Zot ne mëkatarëve!

Kurse gazetari kishte mbështetur kokën tek dora e tij dhe po lexonte. Kur hymë ne në dhomë ai e la librin, u çua dhe me gjakftohësinë më të madhe na tha: - Mëri dënimin që meritonte. M' i tregoi mbrëmë tërë natën krimet që kishte kryer dhe unë me urdhër të Zotit e dënova me varje për ta lehtësuar që të lante mëkatet. Pyeteni uratën se jua tregon të gjitha se si u krye proçesioni, me gjyq të rregullt. Dëshmitar kam Zotin dhe uratën. Por, pa mbaruar mirë fjalën gazetari, erdhën ata të sigurimit e i hodhën prangat gazetarit. Ai nuk foli, por sytë ndizeshin zjarr nga një vullkan i brendshëm. I hodhën prangat edhe priftit katolik!

- Mëshirona o Zot se nuk dijnë se ç' bëjnë! Mëshirona o Zot të gjithë ne mëkatarëve - murmuriti prifti katolik. I futën në një gaz. Pastaj nxorrën edhe kufomën e oficerit të sigurimit disa punonjës të komunales. Atë natë unë kisha shërbimin, pastruesja m' u lut të qëndroja tek dera e dhomës numër katër deri sa ajo ta pastronte se i rrëqetheje trupi kur futej brenda. Kur ajo shkoi të merrte kovën me ujë, mua më zuri syri një bllok të vogël me kapak të zi, te koka e krevatit ku flinte gazetari. E mora dhe me zemër të dridhur e tërë frikë e futa në xhepin e përparësës. Nga frika nuk e hapa fare atë

natë për të parë se ç'kishte. Të nesërmen e kisha pushim. U mbylla në dhomën time dhe nxora bllokun për ta parë. Ai ishte një bllok i vogël me kapak të zi.

E shfletova. Ishte shkruar me ca shkronja mikroskopike që mezi lexoheshin. Në atë bllok ishte jeta e tij. E kishte shkruar gjatë kohës që kishte qenë në psikiatrinë e Elbasanit, por tani që kanë kaluar më se pesëmbëdhjetë vjet po ja jap lexonjësit që të njihet me jetën e një të dënuari politik.

Spitali Psikiatrik Elbasan.

Më kanë sjellë nga Burreli. Nga Burgu famëkeq i Burrelit. Çmendinaja është një varrezë e madhe, me varre të hapura e me të vdekur të pakallur. Në varreza mbulohen kufomat e të vdekurve. Atje është qetësi e amshuar. Varrezat janë të pastërta, me qiparize e dafina, me trëndafila, zambakë e jargavanë. Në kokën e çdo varri është një pllakë mermeri ku shkruhet emri dhe mbiemri i të vdekurit. Kurse, në çmendinë janë kufoma të gjalla me ndjesi të vdekura. Po unë a jam i sëmurë psikik? Qelizat e trurit tim ndizen e fikën si drita e një fari të vendosur në një ishull të humbur të oqeanit Pacifik. Unë nga natyra jam tip romantiku dhe ëndërrimtari. Që kur isha i vogël çohesha herët për të parë se si çelnin trëndafilat e agimeve mbi malin e Dajtit, sodisja i mahnitur si ndizeshin në purpur perëndimet kur dielli humbiste përtej horizonteve. Mrekullohesha kur shikoja një ëndinëz buzë lumit me lule shqerza, kur shihja një pikë vese mbi petalet e lule zambakut. Netëve, dilja e dëgjoja zërat e mistershëm të natës. Më bëhej sikur çdo gjethe peme, petale luleje, fije bari tingëllonin e nxirrnin ca melodi të magjishme e të pakapëshme. E gjithë magjia më dukej se derdhej nga hëna. Më dehte e më bënte njeriun më të lumtur në botë aroma